

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
проф., д.е.н. Кузнецова Л.В.
“ ” _ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит»,
спеціалізації «Банківська справа»

за темою:

**АНАЛІЗ СТАНУ PRIVATE BANKING В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Виконавець

студент кредитно-економічного факультету

Дячок Д.С.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Арутюнян Р.Р.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Дячка Дмитрія Сергійовича

Аналіз стану Private Banking в Україні: тенденції та перспективи розвитку

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються сутність та історія поняття Private Banking, різновид персональних банківських послуг в Україні та поширеність серед клієнтів, потреби клієнтів Private Banking. Ми бачимо, що банки почали знижувати рівень входу в бізнес і більше орієнтуватися на Преміум – банкінг. У зв'язку з цим роботі розглядаються проблеми та перспективи розвитку сучасного українського приватного банківського обслуговування.

В роботі присутній аналіз фінансових показників сегменту РВ ПАТ «Укрсиббанку». Розглянуто статистику, щодо клієнтського портфелю українських банків, що надають приватні послуги, а також динаміку зміни кількості мільйонерів в Україні. Висвітлено пріоритети клієнтів в цьому напрямку. Описано продуктову пропозицію банків для клієнтів з великим приватним капіталом. Сформовано рекомендації щодо поліпшення ситуації в даному бізнесу. В особливості було звернуто увагу на сучасні світові тенденції в даній індустрії, які, в свою чергу, трансформуються і в українській Private Banking.

Рекомендації були сформовані на основі проведеного аналізу і формування проблематики бізнесу Private Banking. Одержані результати дослідження можуть бути використанні на практиці в банках, які планують розвивати в себе бізнесі Private Banking.

Ключові слова: клієнти Private banking, кількість мільйонерів, продукти та послуги, пороги входу до сегменту РВ.

SUMMARY

of final work on scientific education bachelor's degree

Dmytrii S. Diachok

Analysis Private Banking in Ukraine: trends and prospects of development

Odessa National Economic University.

Odessa, 2018

Final work consists of three sections.

In the paper investigated the essence of Private Banking services in Ukraine, their varieties and prevalence among clients. We see that banks began to lower the level of entry into the business and focus more on Premium - banking. In connection with this work the problems and prospects of development of modern Ukrainian Private Banking services are considered.

There is analysis of the financial performance of "UkrSibbank" in the paper. The statistics of Ukrainian banks, as well as the dynamics of changes in the number of millionaires in Ukraine are considered. A description of the product offer of banks for clients with large private capital. Recommendations were made to improve the situation in this business. In particular, attention was paid to the current world trends in this industry, which, in turn, are transformed into the Ukrainian Private Banking.

Recommendations were formed on the basis of the analysis and perspectives of Private Banking. The results of research can be used in practice in the banks that are planning to develop a business Private Banking.

Key words: customers of Privat Banking, the number of millionaires, products and services, entry thresholds segment of Private Banking.

ЗМІСТ ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ PRIVATE BANKING.....	7
1.1. Сутність та історичні етапи становлення Private Banking	7
1.2. Особливості надання послуг Private Banking.....	13
1.3. Загальні правила ведення бізнесу приватного банківського обслуговування.....	23
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. ОГЛЯД РИНКУ ПОСЛУГ PRIVATE BANKING В УКРАЇНІ	28
2.1. СУЧАСНИЙ СТАН ДІЯЛЬНОСТІ PRIVATE BANKING В УКРАЇНІ.....	28
2.2. Визначення конкурентоспроможності банківських продуктів і послуг сегменту Private Banking прикладі ПАТ «Укрсиббанк» та ПАТ «Альфа банк».....	36
2.3. Аналіз фінансових результатів сегменту Private Banking на прикладі ПАТ «Укрсиббанк».....	43
Висновки до розділу 2.....	48
РОЗДІЛ 3. РОЗКРИТТЯ ПРОБЛЕМ ТА ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕСУ PRIVATE BANKING В УКРАЇНІ	49
3.1. Світові тенденції розвитку ринку великого приватного капіталу	49
3.2. Проблеми розвитку українського Private Banking.....	57
3.3. Рекомендації щодо формування та розвитку бізнесу Private Banking.....	63
Висновки до розділу 3.....	68
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ.....	79

ВСТУП

Актуальність теми дослідження: Private banking для України вважається новим напрямком ведення банківського бізнесу. Сегмент власників великого приватного капіталу, тобто Private Banking є одним з найбільш сприйнятливих до економічних змін. Це є основною причиною того, що вони активно шукають варіанти захисту від фінансових ризиків та шляхи примноження капіталу в зовсім новий вид банківської діяльності, який не знайшов належного висвітлення ні в законодавчо-нормативних актах, ні в науково-практичній вітчизняній літературі. Тому, залишаються нез'ясованими навіть питання подальшого його розвитку, не знайдена оптимальна формула, тим більше, в нинішній трансформаційний період, який сьогодні переживає Україна.

Метою дипломної роботи є аналіз стану Private banking в Україні. Відповідно до мети поставлені наступні задачі:

- дослідити поняття, сутність та історію виникнення Private Banking;
- розглянути специфіку організації роботи банків з клієнтами Private Banking;
- проаналізувати тенденції розвитку послуг для клієнтів сегменту Private Banking у зарубіжних країнах;
- проаналізувати доцільність діяльності українських банків з персональним банківським обслуговуванням, та зробити такий аналіз на прикладі ПАТ «Укрсиббанку»;
- розглянути основні проблеми Private Banking в Україні для виявлення перспектив подальшого розвитку;
- сформулювати рекомендації щодо вдосконалення бізнесу Private Banking в Україні.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є аналіз сучасних актуальних змін в індустрії Private Banking в Україні, аналіз банківських послуг в рамках бізнесу Private Banking, які пропонують банки України..

Предметом дипломної роботи є аналіз стану Private Banking, розкриття тенденцій та перспектив розвитку даного сегменту банківського обслуговування

Методи дослідження: був використаний табличний та графічний методи, в яких відображався аналіз фінансових показників діяльності банків України, аналіз продуктів і послуг для клієнтів персонального банкінгу методом розрахунку одиничних і групових показників.

Інформаційною базою для дипломної роботи є дані звітності банківських установ, статистичні дані, періодичні видання, роботи вітчизняних та іноземних авторів у галузі Private Banking, законодавча база.

Наукова новизна дипломної роботи була визначена шляхом запропонування шляхів вдосконалення та покращення ситуації, яка склалась на сьогодні в рамках Private banking.

ВИСНОВКИ

В першому розділі ми розкрили сутність поняття Private Banking та обґрунтували його різницю між VIP-банкінгом. VIP - обслуговування це якісне надання послуг та банківських продуктів заможним людям, а послуга Private Banking – це не просто обслуговування, це, в першу чергу, комплексна стратегія управління капіталом, його збереженням та примноженням. Охарактеризували цілий комплекс послуг і сервісу які надаються в рамках приватного обслуговування: класичні банківські послуги, формування індивідуального інвестиційного портфеля і довірче управління, фінансове планування та управління капіталом клієнта, консалтингові послуги, послуги нефінансового характеру, робота зі спадкоємцями капіталу і т.д.

Детально розглянута історія розвитку і країна походження Private Banking. Завдяки цьому виявили передові світові банки з Private Banking, які у своїй роботі з клієнтами дотримуються класики і завдяки цьому мають успіх.

В другому розділі ми розглянули сучасний стан діяльності приватного обслуговування на теренах України. Охарактеризували тенденцію зміни основних критеріїв входу в бізнес приватного банкінгу, основі дослідження консалтингової компанії Ernst & Young проаналізували такі дані, як: питома вага клієнтів Private Banking в загальній кількості клієнтів українських банків, поріг входу до приватного обслуговування, структура клієнтів РВ по критерію дохідності, а також структуру банків України за критерієм тривалості надання послуг РВ. На основі статистичної вибірки визначили конкурентоспроможність банківських продуктів і послуг сегменту Private Banking ПАТ «Укрсиббанк» та ПАТ «Альфа банк» методом розрахунку одиничних і групових показників. За допомогою показників фінансового результату ПАТ «Укрсиббанк» в сегменті РВ виявили доцільність функціонування даного напрямку діяльності в умовах не досконало розвиненого комплексу послуг та інструментів бізнесу приватного обслуговування.

В третьому розділі нами було визначено певні проблеми, які торкнулись РВ в Україні та на основі цих проблем ми намагались сформулювати перспективи, які

можна очікувати в найближчі часи. Першочергово, ми оглянули світові тренди діяльності РВ, розглянули структуру світового багатства за типами активів та його динаміку зміни. Виявили, що з урахуванням зростання пресингу Compliance і законодавчих обмежень на світовому просторі, індустрія Private Banking спостерігає скорочення географій. Відповідність та податкова прозорість стали ключовими поняттями міжнародної фінансової галузі. Аналогічним чином, забезпечення належної інформації про клієнта та оцінки відповідності, щодо статків клієнта стало ключовою частиною роботи приватних банкірів.

Також ми висвітлили проблему пропозиції продуктового ряду в Україні. Типовими послугами які надаються клієнтам від приватних банкірів - це депозитний та поточний рахунки. Нажаль для приватного обслуговування це занадто прості продукти, що не відповідає «класичному» приватному банкінгу.

В результаті цього, нами запропонована низка заходів: для поліпшення якості надання послуг необхідно провести сервісну диверсифікацію, орієнтуючись на світові технологічні інновації; для створення базових умов існування інвестиційного ринку у першу чергу необхідно ліквідувати дефіцит законодавчої бази, прискорити розробку та прийняття єдиного законодавчого акту у частині регулювання складних фінансових інструментів; в питання змін юридичного формату ведення бізнесу в Україні, так і в рамках світового співтовариства спиратися на вимоги країн OECD, вимоги FATF, FATCA для того, щоб цей процес був оптимізуватися і розвивався постійно із країнами-учасниками домовленостей тощо.

Але підсумовуючи, можна сказати, що банківський бізнес Private Banking & Wealth Management є одним з найбільш перспективних напрямків сучасного банківського бізнесу як з точки зору потенціалу клієнтського сегменту (стійке зростання добробуту), так і з точки зору можливості фінансової і сервісної пропозиції клієнту. Європейський ринок цього сектору являє собою вже досить розвинену і налагоджену систему функціонування, і очікувати в цьому сегменті ще більшого розвитку не є актуальним на сьогодні, але стосовно країн з економікою, що розвивається це є однією з передових ланок банківського бізнесу. Такі країни, в тому числі і Україна, представляють найбільший інтерес західних бізнесменів і

банків. Сьогодні банкам вже не вигідно пропонувати своїм клієнтам стандартні програми по залученню коштів, так як висока конкуренція потребує інших шляхів. Україна знаходиться зараз на початку шляху розвитку повноцінного інвестиційного ринку як у відношенні розширення його інструментарію, так і підвищення рівня грамотності інвесторів. І в зв'язку з цим актуальним завданням банкірів і фінансових експертів є постійна освітньо-роз'яснювальна робота щодо особливостей і переваг альтернативних інструментів вкладення коштів. При цьому повинні враховуватися сучасні реалії, які дозволять здійснити необхідну трансформацію сервісної моделі роботи і зробити сам бізнес ефективнішим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александров А.В. Вызовы глобализации. Формирование отечественной школы персональных банкиров (privatebanker) // Социальная экономика. – 2009. – № 1. – С. 195–200.
2. Александров Алексей. Private banking в Украине: мода или объективная необходимость? // Социальная экономика. – 2004. – № 3. – С. 102.)
3. Александров Алексей. Private banking. Обслуживание элитного сегмента частных лиц банками Украины. Материалы доклада. Международная конференция «Private banking 2015» (Москва, 2015).
4. Александров Алексей. Институты совместного инвестирования. Тенденции глобализации в работе с частным капиталом в Украине // Материалы второй международной научно-практической конференции «Социально-экономические трансформации в эпоху глобализации». – Полтава: Скайтек, 2007. – С. 68–73.
5. Александров Алексей. Сложности и ошибки построения бизнеса private banking в Украине // Социальная экономика. – 2007. – № 1/2. – С. 63–68.)
6. Банківський менеджмент приватного крупного капіталу. Теорія та практика. [Текст]: Монографія / [А. В. Александров]. – Науково-дослідний економічний інститут. – 289 с. – ISBN 978-966-8958-59-5.
7. Бонгарту У. Стратегия банковских услуг по управлению капиталом частных клиентов/ Бонгарту У // Банки: мировой опыт. – 2004. – № 1.
8. Бондаренко В.В., Одинцов Н.В. Особенности и тенденции развития российского рынка private banking // Сборник научных работ. – 2017. – С. 30–34.
9. Бузгалин Александр. Глобальный капитал. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – С. 319.
10. Владимирська Н.І, Шевчук Т.В Аналіз банківських послуг та продуктів PRIVATE BANKING на прикладі українських банків. [Текст] // Збірник наукових статей за результатом XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції.– 2016.– С. 23–30.

11. Додаток № 1 до Розпорядження № 3262/33-1 від 15 грудня 2011р. Загальні правила надання послуг private banking в АТ «Укрсиббанк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pbs.ukrsibbank.com/common/upload/PrivateBanking/Zagalni_pravyla_nadannja_poslug_Private_Banking.pdf
12. Дячок Д.С. Сучасний стан та перспективи розвитку private banking в Україні // Журнал «Економічні студії» Випуск 2 (20) травень 2018 року.
13. Елена Ковалева. Весовая категория теория и практика №34/п // Коммерсантъ business guide / 37 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.kommersant.ru/doc/1396000>
14. Есть ли в Украине private banking?(стенограмма) / Финансовый клуб [Електронний ресурс] - Режим доступу : <https://finclub.net/video-foto/kruglyj-stol-esti-v-ukraine-private-banking-onlajn-translyatsiya.html>
15. Єгоричева С.Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти [Текст]: монографія / С.Б. Єгоричева; ВНЗ у кооперації «Полтавський університет економіки і торгівлі». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. – 242 с.
16. Єгоричева С.Б. Банківські інновації [Текст]: навч. посібник / С.Б. Єгоричева.-К.: Центр учбової літератури, 2010.- 208 с.- ISBN 978-611-01-0039-7
17. Задорожный Георгий. Собственность и экономическая власть. – Х.: Основа, 1996. – С. 35)
18. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
19. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергеева. – Одеса: Атлант, 2014. - 484 с.
20. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської систем / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2012. - №4 – С. 3-12.
21. Иноземцев Владислав. Пределы «догоняющего» развития. – М.: Экономика, 2000. – С. 241.
22. Исследование рынка услуг Private Banking в Украине – 2017 Март 2018 (EY People Advisory Services) // [Електронний ресурс] - Режим доступу :

<https://www.ey.com/ua/en/services/people-advisory-services>

23. Інформаційні матеріали групи «BNP Paribas» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bnpparibas.com/en>. - офіційний сайт групи «BNP Paribas»

24. Количество клиентов в сегменте Private Banking [Електронний ресурс]- Режим доступу:<http://delo.ua/finance/kolichestvo-nashih-klientov-v-segmente-private-banking-za-etot-k-285092/>

25. Кому нужен и сколько приносит private banking в Европе? // Деньги. – 2007. – № 37 (51) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (www.dengi.ua)..

26. Консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2016 фінансовий рік ПАТ «УкрСиббанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://my.ukrsibbank.com/common/upload/ukrsibbank/financialreports/2016/kons_finznist_international_31122016.pdf

27. Копытько, Тарас. 77. Технологии программ лояльности //LOYALTY.info. – 2005. – № 5 (8).

28. Котлер, Филип. 78. Маркетинг менеджмент. – СПб.: Питер Ком,1998. – 896 с

29. Лучшие западные банки для миллионеров: рейтинг Forbes [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.forbes.ru/rating-photogallery/299225-luchshie-zapadnye-banki-dlya-millionerov-iz-rossii-reiting-forbes/photo/1>

30. Лютий І.О, Солодка О.О. [Текст]: навч.посібник. Банківський маркетинг 2018.- 362 - 385 с.

31. Манцуров І.Г., Александров О. В. Сучасні тренди розвитку private banking & wealth management та їх вплив на українську банківську 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/23782/1/21-30.pdf>

32. Материалы конференции «Private banking: банковское обслуживание VIP-клиентов – частных лиц». Май 2004 года. Экстра-Консалтинг, Киев // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :www.extra-consulting.net

33. Мошенець Олена. Швейцарський банкінг [Текст]/ О. Мошенець. // Інвест Газета. – 2010. - № 37

34. Мурашов, Роман. Private Banking заблудился. Новый тренд рынка mass affluent [Текст]/ Р.Мурашов. // Организация продаж банковских продуктов. – 2012. - №4.
35. Науковий журнал. Україна та її регіони. Економічний огляд. – К., 1995. – С.9.).
36. Офіційний сайт Альфа Банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://a-club.alfabank.com.ua/>
37. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/>
38. Офіційний сайт Світового Банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>
39. Офіційний сайт Укрсиббанку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pbs.ukrsibbank.com/ua/banking_services/
40. Прямой маркетинг – универсальный ключ к лояльности клиентов. Тезисы доклада. 2005 // www.distrimedia.com.ua
41. Серопов Л.М. Межрегиональный открытый социальный институт г. Йошкар-Ола, Республика Марий Эл [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://mosi.ru/ru/conf/articles/harakteristika-i-osobnosti-segmenta>
42. Тематическое приложение к газете «Коммерсантъ» №67 business guide private banking - 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kommersant.ru/private/pdoc?docsid=2619535>
43. Тенденції української економіки. Місячний бюлетень. – 1995. – Жовтень. – С. 57
44. Фінансовий портал МІНФІН Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/chart/?91&XAU>
45. Фондовая альтернатива // Эксперт. – 2008. – № 7. – С. 64–69.Энджел, Джеймс; Миниард, Пол. 150. Поведение потребителей. – СПб.: Питер, 1999. – 609 с.
46. Черкашин Павел. Готовы ли вы к войне за клиента? Стратегия управления взаимоотношениями с клиентами (CRM). – М.: «ИНТУИТ.ру»,2004. – 384 с;

47. Энциклопедия рынка. Многотомный пятиязычный словарь- 151. справочник. Термины – эквиваленты – дефиниции. – М.: РОСБИ, 1994. – Т. 1: Банки и страхование. – 652 с.
48. Яковец, Юрий. 152. Глобальные тенденции социокультурной динамики и перспективы взаимодействия цивилизаций в XXI в. // Экономика Украины. – 2000. – № 3. – С. 15–16.
49. Alexander, Nicholas; Colgate, Mark. 153. Retail financial services: transaction to relationship marketing // European Journal of Marketing. –2000. – Vol. 34. – № 8. – P. 938–953.
50. European Private Banking Survey 2017 – a call for radical transformation of the business model McKinsey Banking Practice September 2017 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.finews.ch/images/download/McKinsey_European_Private_Banking_Survey_2017
51. Getting the Deal Through – Private Banking & Wealth Management 2017 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://gettingthedealthrough.com/area/91/private-banking-wealth-management/>
52. Global Private Banking [Электронный ресурс] / Wealth Management Survey 2003 – Режим доступа: <http://www.pwc.com/Extweb/pwcpublications.nsf/docid>
53. Global Wealth – 2016 „Navigating the New Client Landscape” Boston Consulting Group.[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.bcg.com/publications/2016/financial-institutions-consumer-insight-global-wealth-2016.aspx>
54. Onufrienko Source: Yurydychna Gazeta, 6 March 2018 [Электронный ресурс]Режимдоступу:https://www.asterslaw.com/press_center/publications/private_banking_development_trends_in_ukraine/
55. Private banking — перспективное направление работы с частным капиталом в Украине // Сборник научных работ. – Х.: ХИБМ. – 2007. – С. 41–46.
56. Private Banking and Wealth Management Survey 2018: Country Results L – U [Электронный ресурс] / Wealth Management Survey 2018 – Режим

доступу:<https://www.euromoney.com/article/b16r5bqq1hlfr/private-banking-and-wealth-management-survey-2018-country-results-l-u#Ukraine>

57. Private Banking в Україні. Досвід становлення [Текст]: Монографія / О.В. Александров. – Видавництво «К.І.С» ММХ, 2010.-15-356 с.- ISBN 978-966-623571

58. World Wealth Report – 2016 Capgemini [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldwealthreport.com/>

59. World wealth report 2006–2007, STA of Ukraine data, UkrSibbank BNP Paribas Group analysis and forecast [Електронний ресурс] - Режим доступу:<https://group.bnpparibas/en/news/ukrsibbank-bank-ukraine-global-finance>